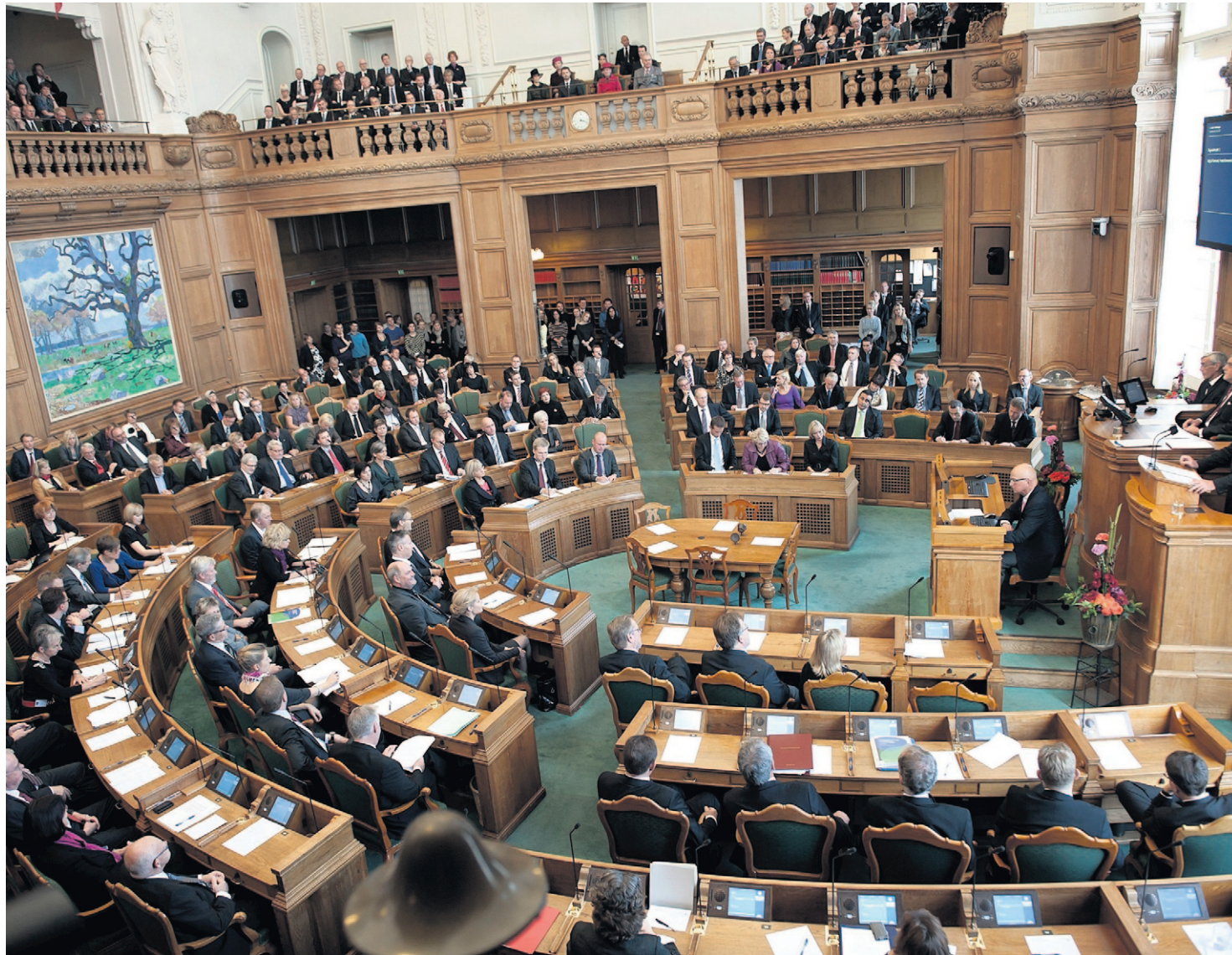

fakta ■

Vælgernes placering

- Det nærmeste man kommer på et midterparti i vælgernes øjne er Radikale Venstre.
- På den økonomiske politiske dimension placeres Venstre som det mest højreorienterede parti. Både Venstre og Konservative placeres længere til højre end Liberal Alliance.
- Vælgerne anser Socialdemokratiet og de Radikale som lige venstreorienterede på den værdipolitiske dimension.
- Socialdemokratiet placeres økonomisk politisk markant til venstre for midten.
- De radikale vælgere opfatter sig selv som mere venstreorienteret på værdidimensionen end vælgerne generelt placerer partiet.
- Den gennemsnitlige sofavælger placerer sig i »det sorte hul« på midten af dansk politik.
- Tvivlerne placerer sig værdipolitisk til højre og økonomisk til venstre.
- Dansk Folkepartis egne vælgere ser sig selv som mindre værdipolitisk højreorienterede end vælgerenes placering af partiet.

Foto: Keld Navntoft

Placeringer. Midterpartierne er stort set udraderet siden 2001. Til gengæld ligger alle tvivlerne på midten, og det er dem der afgør valget, siger professor Kasper Møller Hansen.

Dansk politik har et stort hul på midten

Af Bent Winther // bewi@berlingske.dk

En gang var midten i dansk politik den afgørende faktor, både når der skulle dannes regering, og når de snørklede kompromisser skulle nås. Sådan er det ikke mere. Midterpartier som Kristeligt Folkeparti, CentrumDemokraterne, Retsforbundet og Ny Alliance eksisterer stort set ikke mere og Folketingets partier har forskanset sig i hver sin blok til højre og venstre.

Det har efterladt et stort hul på midten af dansk politik, afslører en opsigtsvækkende undersøgelse foretaget af TNS Gallup for Københavns Universitet. Midten er i vælgernes bevidsthed ingenmandsland, og kampen står om at trække vælgere til højre eller venstre. Det er professor i statskundskab Kasper Møller Hansen, der har bearbejdet målingen foretaget blandt cirka 7.000 danske vælgere mellem 18 og 65 år.

»Det er i dag meget svært at være på midten, fordi man ikke kan markere sig skarpt på nogen fronter hverken på den økonomiske politik eller i værdipolitikken.« siger Kasper Møller Hansen.

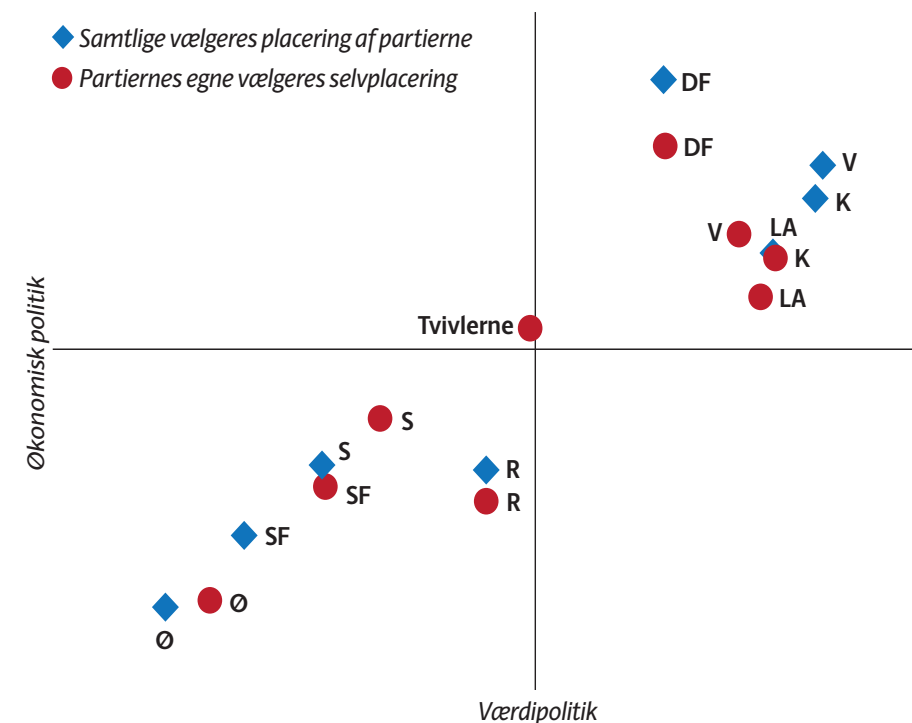
Siden 2001 har der i Folketinget været et flertal bestående af den ene fløj – VKO – og det er uhyre sjældent i dansk politisk historie.

»Det har betydet, at der er kommet et kraftigt skel mellem højre og venstre – enten er du med os eller imod os. Det er rød mod blå blok, og de der ligger på midten tvinges til at vælge side. Fremtidens politikere har ikke uld i mund, de skal kunne markere sig med skarpe konkrete meldinger. Og journalisterne vil ikke acceptere de vage svar,« siger Kasper Møller Hansen, som mener, at det er svært at forestille sig, at »midten« vil vende tilbage i dansk politik inden for en overskuelig fremtid.

Vælgerne er i undersøgelsen blevet bedt om

Vælgernes placering af partierne

Et bredt udsnit af vælgere er blevet bedt om at placere partierne på en økonomisk og en værdipolitisk højre-venstreskala. Værdipolitisk højre (opad) markerer blandt andet stram indvandrer- og retspolitik

KILDE / TNS Gallup for Københavns Universitet, Institut for Statskundskab. Undersøgelsen er gennemført på baggrund af 6.897 respondenter mellem 18 og 65 år, som har svaret i perioden fra februar 2010 til marts 2011.

BERLINGSKE INFOGRAFIK / NBF

at placere det parti, de stemmer på, på en økonomisk og en værdipolitisk højre-venstre skala og dernæst at placere samtlige øvrige partier. Resultatet bliver, som det ses af grafikken en overraskende stor spredning – kun tvivlerne placerer sig selv solidt på midten. Desuden er der en klar tendens til, at vælgerne placerer deres eget parti længere mod midten end andre gør – undtagen de Radikale, hvor det er omvendt.

»Det er tydeligt, at vælgerne har truffet et partivalg og taget stilling til, hvor de ligger på akserne. Tvivlerne er derimod kendetegnet ved, at de ikke har taget stilling. Der er cirka 20 procent af vælgerne, som er i tvivl. Og det er en relativt stor gruppe, som enten bliver på sofaen, eller først træffer deres beslutning i løbet af valgkampen,« siger Kasper Møller Hansen og tilføjer: »Men de, der kan vinde midtervælgerne, kan også vinde valget.«

Samtidig viser undersøgelsen, at Liberal Alliance overraskende ikke placeres som længst ude til højre på den økonomiske akse. Vælgerne orienterer sig i høj grad fortsat efter den klassiske økonomiske og fordelingspolitiske højre-venstre akse, og ingen af partierne har i vælgernes øjne formået at placere sig på tværs – altså som økonomisk venstreorienteret og værdipolitisk højreorienteret eller omvendt. De to kvadranter er tomme.

»Dansk politik er stadig endimensionel. Teoretisk og realpolitisk kunne man sagtens være venstreorienteret økonomisk og højreorienteret værdipolitisk og omvendt. Men den traditionelle højre-venstre akse er stadig den vigtigste og helt fundamentale markør i dansk politik.« siger Kasper Møller Hansen. ■